

จากกองฟิสิกส์และวิศวกรรม สู่กองวัสดุวิศวกรรม

กรมวิทยาศาสตร์บริการเป็นหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ที่มีประวัติอันยาวนานถึง 130 ปี โดยเริ่มจากการเป็นหน่วยงานเล็กๆ ที่ชื่อว่า “**สถานปฏิบัติราชการวิเคราะห์แร่**” เมื่อปี พ.ศ. 2434 สังกัดกรมราชโลหกิจและภูมิวิทยา กระทรวงเกษตรราธิการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2445 ได้เปลี่ยนเป็น “**กองแยกธาตุ**” สังกัดกรมกระษาศาปณัติธิการ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ในปี พ.ศ. 2460 ได้ย้ายมาสังกัดกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ และในปี พ.ศ. 2461 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “**ศาลาแยกธาตุ**” และได้ยกฐานะขึ้นเป็นหน่วยงานเทียบเท่าระดับกรม ในปี พ.ศ. 2468 โดยสังกัดกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 ได้ย้ายมาสังกัดกระทรวงเศรษฐการ และเปลี่ยนชื่อเป็น “**กรมวิทยาศาสตร์**” และถูกโอนย้ายไปสังกัดในกระทรวงการอุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2485 กรมวิทยาศาสตร์ย้ายสถานที่ทำงานมายังอาคารใหม่ที่ถนนพระราม 6 ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2496 และได้แบ่งหน่วยงาน

ออกเป็น 6 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขานุกรม กองเคมี กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม กองการศึกษาเคมีปฏิบัติ และกองการวิจัย

ในปี พ.ศ. 2522 กรมวิทยาศาสตร์ได้ย้ายมาสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน และเปลี่ยนชื่อเป็นกรมวิทยาศาสตร์บริการ และในปี พ.ศ. 2535 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กรมวิทยาศาสตร์บริการได้แบ่งส่วนราชการในกรมออกเป็น 1 สำนัก และ 6 กอง ได้แก่ สำนักงานเลขานุการกรม กองเคมี กองวิทยาศาสตร์ชีวภาพ กองฟิสิกส์และวิศวกรรม กองการศึกษาเคมีปฏิบัติ กองการวิจัย และกองสหเทคโนโลยีศาสตร์และเทคโนโลยี ในปี พ.ศ. 2540 งานด้านมาตรวิทยาแห่งชาติที่ริเริ่มและดำเนินการอยู่ในกองฟิสิกส์และวิศวกรรม ได้ถูกจัดตั้งเป็นสถาบันมาตรวิทยาแห่งชาติ

ในปี พ.ศ. 2545 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรมวิทยาศาสตร์บริการได้แบ่งส่วนราชการ ในกรมออกเป็น 1 สำนักงาน 4 สำนัก และ 3 โครงการ ได้แก่ สำนักงานเลขานุการกรม สำนักเทคโนโลยีชุมชน สำนักรับรองห้องปฏิบัติการ สำนักพัฒนาศักยภาพ นักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ สำนักทดสอบและศูนย์ สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการเคมี โครงการวิทยาศาสตร์ชีวภาพ และโครงการฟิสิกส์และ วิศวกรรม ในปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์บริการได้สังกัดอยู่ใน กระทรวงใหม่ชื่อว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กลุ่ม 1 สำนักงาน 4 สำนัก และ 4 กอง ได้แก่ กลุ่มตรวจสอบ ภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มอำนวยความสะดวก สำนักงานเลขานุการกรม สำนักเทคโนโลยีชุมชน สำนัก บริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ สำนักพัฒนาศักยภาพ นักวิทยาศาสตร์ห้องปฏิบัติการ สำนักทดสอบและศูนย์ สารสนเทศวิทยาศาสตร์ กองเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ อุปโภค กองผลิตภัณฑ์อาหารและวัสดุสัมผัสอาหาร กองวัสดุวิศวกรรม และกองความสามารถห้องปฏิบัติการ และรับรองผลิตภัณฑ์

ปัจจุบันกรมวิทยาศาสตร์บริการเป็นหน่วยงานที่มี บทบาทสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์คอมโพสิตจากเส้นใยกล้วย

ของประเทศ (National Quality Infrastructure) ในด้าน การให้บริการตรวจสอบและรับรอง โดยงานด้าน ว ทดสอบ และสอบเทียบมีการขอการรับรองห้องปฏิบัติการตาม มาตรฐาน ISO/IEC 17025 และมีการขยายขอบข่ายการ รับรองให้ครอบคลุมกับผลิตภัณฑ์ในทุกๆ ปี ตามความ ต้องการของลูกค้า งานด้านสอบเทียบสามารถสอบเทียบได้ ทั้งงานด้านการวัดมวล เครื่องมือวิทยาศาสตร์ การพัฒนา วัสดุอ้างอิง รวมถึงการจัดกิจกรรมทดสอบความชำนาญ

ห้องปฏิบัติการให้แก่ห้องปฏิบัติการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การให้การรับรองผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานสากล เพื่อส่งเสริมคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย ต่อผู้บริโภค การให้การรับรองห้องปฏิบัติการอีกทั้งการร่างมาตรฐานอุตสาหกรรม ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์บริการได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ให้เป็นองค์กรกำหนดมาตรฐานประเภทขั้นสูง

ในส่วนของกองวัสดุวิศวกรรม ซึ่งเดิมชื่อว่า กองฟิสิกส์และวิศวกรรม ในปีพ.ศ. 2535 กองฟิสิกส์และวิศวกรรม มีกลุ่มงานในสังกัด 7 กลุ่ม คือ กลุ่มฟิสิกส์และวิศวกรรมทั่วไป 1 กลุ่มฟิสิกส์และวิศวกรรมทั่วไป 2 กลุ่มเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ 1 กลุ่มเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ 2 กลุ่มสิ่งแวดล้อม กลุ่มสอบเทียบเครื่องมือวัดวิเคราะห์ทดสอบ และกลุ่มช่างและเครื่องมือ ในปี พ.ศ. 2545 กองฟิสิกส์และวิศวกรรม เปลี่ยนชื่อเป็น โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรม ยังคงมีกลุ่มงานในสังกัด 7 กลุ่ม เช่นเดิม จนปี พ.ศ. 2548 โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรมมีการปรับโครงสร้างใหม่ โดยการนำกลุ่มงานเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ 1 และ 2 รวมกันเป็นกลุ่มงานเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ และมีกลุ่มงานเพิ่มขึ้นอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเยื่อและกระดาษ และกลุ่มแก้วและกระจก จนกระทั่ง

ปี พ.ศ. 2559 โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรมถูกเปลี่ยนชื่อเป็นกองวัสดุวิศวกรรม และจัดกลุ่มงานใหม่ดังนี้ กลุ่มวัสดุอัจฉริยะและเทคโนโลยีเคลือบผิว กลุ่มวัสดุก่อสร้าง กลุ่มยางและผลิตภัณฑ์ยาง กลุ่มพลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก กลุ่มวัสดุขั้นสูงและเซรามิกสมัยใหม่ กลุ่มวัสดุธรรมชาติและเส้นใย และกลุ่มนวัตกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

กองวัสดุวิศวกรรม มีภารกิจให้บริการทดสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง ยางและผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติกและผลิตภัณฑ์พลาสติก แก้วและกระจก วัสดุคอมโพสิต และให้บริการทดสอบและสอบเทียบเครื่องมือในอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษอย่างครบวงจร ดำเนินงานวิจัยพัฒนาในสาขาวัสดุศาสตร์ เช่น วัสดุขั้นสูง เทคโนโลยีการเคลือบผิว วัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โครงการสำคัญที่กองวัสดุวิศวกรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพหน่วยตรวจสอบและรับรองเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ โดยมีเป้าหมายพัฒนาหน่วยตรวจสอบและรับรองในอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศให้ได้รับการรับรองระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการ

ประกาศ อย.

"ให้ วิศว. เป็นหน่วยเชี่ยวชาญตรวจสอบหรือตรวจวิเคราะห์ชุดอุปกรณ์ทางการแพทย์"

- เลือกว่านทางการแพทย์
- ชุดคลุมทางการแพทย์
- ผ้าสำหรับชุดคลุมและเลือกว่าน

ประกาศ ณ วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2564

หุ่นยนต์เคลื่อนที่สำหรับงานขนส่ง และโลจิสติกส์ในโรงพยาบาล

ISO/IEC17025 โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาผู้ประกอบการ SME ไทยให้เข้มแข็ง แข่งขันได้ในระดับสากล เพื่อเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และโครงการสร้างมาตรฐานการทดสอบเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ การบินและหุ่นยนต์ ให้ส่งเสริมการขับเคลื่อนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นอกจากนี้กองวิศวกรรมได้จัดทำร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทั้งในรูปแบบของ Standard Development Organization (SDO) ให้กับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และการจัดทำประกาศข้อกำหนดคุณลักษณะ (specification) ของผลิตภัณฑ์นวัตกรรมที่ยังไม่มีมาตรฐานรองรับ เพื่อเป็นการสนับสนุนการผลักดันให้สินค้านวัตกรรมมีคุณภาพที่น่าเชื่อถือสู่เชิงพาณิชย์

กองวิศวกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ มุ่งมั่นพัฒนาให้บริการ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ลูกค้าที่มาขอรับบริการ อีกทั้งให้ความสำคัญกับคุณภาพและประสิทธิภาพของงาน ให้ผลการทดสอบและสอบเทียบที่มีความถูกต้องและแม่นยำ กระตุ้นโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ และมุ่งมั่นสร้างผลงานวิจัยพัฒนาและนวัตกรรมตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ทำให้เศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืน

ได้รับการจดทะเบียนเป็นองค์กรกำหนดมาตรฐาน (Standards Developing Organizations, SDOs) ประเภทชั้นสูง จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (มอก.)

เอกสารอ้างอิง

1. MGR online. (2552). อยู่มาเจียบๆ “กรมวิทย์บริการ” สืบสาน “ศาลาแยกธาตุ” 118 ปีแล้ว. แหล่งข้อมูล: <https://mgronline.com/science/detail/9520000010806>. ค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2564.
2. กรมวิทยาศาสตร์บริการ. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2552). จารึก พ.ศ. 2552 118 ปีศาลาแยกธาตุ. แหล่งข้อมูล: http://lib3.dss.go.th/fulltext/dss_other/118_year_full.pdf. ค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2564.
3. กรมวิทยาศาสตร์บริการ. (2558). ประวัติความเป็นมา. แหล่งข้อมูล: <http://www.dss.go.th/index.php/history>. ค้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม 2564.
4. กรมวิทยาศาสตร์บริการ. (2558). หน้าที่ความรับผิดชอบ: กองความสามารถห้องปฏิบัติการและการรับรองผลิตภัณฑ์ (สผ.). แหล่งข้อมูล: <http://www.dss.go.th/index.php/clpt>. ค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2564.
5. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.). (2562). ความเป็นมา. แหล่งข้อมูล: <http://onestop.most.go.th/mstq/web/aboutUs>. ค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2564.